

'InZicht' licht u in over nieuwe boeken, congressen en lezingen in taalkundig Nederland en België. Vermelding in deze rubriek betekent niet dat de redactie ze aanbeveelt. Voor een zo volledig mogelijk beeld hebben wij ook uw hulp nodig. Weet u iets waarvan u denkt dat het in deze rubriek thuishoort, laat het ons dan weten. Verschijningsdata en prijzen onder voorbehoud.

Duits

Om de zoveel tijd lees je het weer in de krant: het Nederlandse bedrijfsleven zou voor miljarden aan Duitse opdrachten voor de neus van buitenlandse bedrijven kunnen wegkopen als we maar (beter) Duits zouden spreken. Is het dan echt zo slecht gesteld met het Duits van de Nederlanders? Als we in de Harz of in Hamburg op vakantie zijn, komen we toch heel aardig uit onze woorden?

Nee dus, getuige het boekje *Lass mal sitzen*, waarin het zehnenkrukkende, ontspoorde Duits van Nederlanders verzameld is. Want wat dacht u van "Raum ein Quartier zu spät", "Die Unterhandlung ist geschlagt" of "Ich gebe Ihnen mal meine Sekretärin"? Het lijkt Duits, maar het is het niet.

Dat is precies het probleem, aldus Reinhard Wolff, de schrijver van het boekje. Het Duits en het Nederlands lijken behoorlijk op elkaar, en dus hebben we al snel het gevoel dat we heel aardig in de buurt komen als we onze eigen taal een beetje verduitsen: *u* wordt *Sie*, *hebben* wordt *haben* en de uitgang *-ing* wordt *-ung*. De Duitsers zijn dol op het Niederdeutsch van de Holländer, maar daarmee worden zinnen als "Der Wein ist auf" en "Belle mich bitte mal mobil" geen correct Duits.

Nee, wie geld wil verdienen aan onze oosterburen, zal zijn Duits moeten verbeteren, en dat kan met het lesboek *Praktisch Deutsch*, een cursus "zakelijk Duits voor beginners". Het opvallende is dat het ook in dit boek gaat om de overeenkomsten tussen het Nederlands en het Duits, maar dat ze hier als uitgangspunt zijn gekozen om de cursist op weg te helpen: eerst wordt getoond wat er hetzelfde is, vervolgens wat de verschillen zijn. De nadruk ligt op de spreekvaardigheid en het ontwikkelen van de woordenschat. Het boek is ook geschikt voor zelfstudie: de uitleg is geheel in het Nederlands, en alle hoofdstukken worden afgesloten met oefeningen.

- *Lass mal sitzen* is een uitgave van Scriptum en kost € 10,- (ingenaaid, 120 blz.).

ISBN 978 90 5594 722 5

- *Praktisch Deutsch. Zakelijk Duits voor beginners* van Claudia Wittenberg en Katja B. Zaich is een uitgave van Het Spectrum en kost € 29,99 (ingenaaid, 274 blz.). ISBN 978 90 491 0282 1

AMELANDS

Het Amelands is een van oorsprong Fries dialect met daarin veel Hollandse invloeden. Het is een zeer levend dialect – ook de jeugd spreekt het nog volop – maar wie op Ameland op vakantie is, zal er niet veel van horen. De Amelanders spreken het onder elkaar, in de winter als de toeristen weg zijn. Taalkundige Mathilde Jansen promoveert deze maand op het Amelands, en vooruitlopend hierop verscheen in de reeks nieuwjaarsuitgaven van het Meertens Instituut *Een echte Amelander spreekt dialect*. In dit met veel foto's geïllustreerde boek gaat ze op zoek naar de identiteit van de Amelander, en bekijkt ze welke rol het dialect hierin speelt. De taal zelf komt natuurlijk ook aan bod, en ook de verschillen tussen het wat lossere 'Oostkants' en het wat authentiekere 'Westkants' – want hoe klein Ameland ook is, zelfs hier is sprake van regionale verschillen.

Een echte Amelander spreekt dialect. Verslag van een veldwerker is een uitgave van Amsterdam University Press en kost € 14,95 (ingenaaid, 64 blz.). ISBN 978 90 8964 203 5

LATIJSSE PLANTENNAMEN

Tuinbouwkundige Guy De Kinder stelde een verklarend woordenboek van Latijnse plantennamen samen onder de titel *ABC van het plantenlatijn*. Het boek geeft informatie over betekenis en etymologie van de namen van zo'n tweeduizend planten, van *abelia* en *abelmoschus* tot *zostera* en *zygocactus*. Ook de Nederlandse benamingen worden vermeld. Voorts verklaart het boek tweeduizend soort aanduidingen: onderscheidende toevoegingen aan de naam, die meestal iets zeggen over de eigenschappen van de plant, zoals *acinos* ('welruikend') en *zonatus* ('van een gordel voorzien'). Bestellingen: www.houtwal.be.

ABC van het plantenlatijn. Betekenis van botanische namen is een uitgave in eigen beheer en kost € 16,11 (gelijmd, 196 blz.).

ISBN 978 94 906 5400 9

BEELDTAAL

De visuele presentatie van een tekst is van groot belang voor de effectiviteit ervan. Een tekening, een foto of een infographic, maar ook een steunkleur of een bepaald

lettertype kan een tekst verrijken. Met al dat 'beeld' kun je een tekst aanvullen, verduidelijken of zelfs versterken. Maar hoe werkt het precies, en hoe kun je het het best toepassen? Die vraag wordt beantwoord in

Beeldtaal, een boek voor iedereen die in zijn werk of opleiding met 'tekst en beeld' te maken heeft, als (aankomend) bladenmaker, webdesigner, vormgever, reclamemaker en wat dies meer zij. De schrijvers leggen uit hoe beeld werkt (uiterlijk, betekenis, overtuigingskracht), en wat de basiselementen van beeldtaal zijn (compositie, typografie, kleur en perspectief). En ten slotte laten ze zien hoe een en ander in de praktijk wordt toegepast – waarbij ook wordt stilgestaan bij onderwerpen als beeldrecht en de ethiek van beeldmanipulatie. Het boek is – uiteraard – rijkelijk geïllustreerd.

Beeldtaal. Perspectieven voor makers en gebruikers van Jos van den Broek, Willem Koetsenruijter, Jaap de Jong en Laetitia Smit is een uitgave van Boom en kost € 31,- (ingenaaid, 304 blz.). ISBN 978 90 473 0115 8

■ OVERIJSSELSE DIALECTEN

Onlangs verschenen de delen 6 en 7 van het *Woordenboek van de Overijsselse dialecten*. De opzet van dit woordenboek is thematisch, wat wil zeggen dat de woorden per onderwerp aan bod

komen. De nu verschenen delen zijn gewijd aan 'de mens' (leeftijd, seksualiteit, lichaam en gebreken) en 'de samenleving' (feesten, rituelen en spelen). Het belangrijkste doel van de boeken is het in kaart brengen van de woordvariatie en -verspreiding binnen de Overijsselse dialecten, maar daarnaast krijgen veel zaken in tussenliggende teksten een volkskundige of historische toelichting. De boeken zijn royaal voorzien van verspreidingskaartjes en illustraties. Bestellingen:

www.ijssselacademie.nl.

Woordenboek van de Overijsselse dialecten, deel 6:

De mens en *deel 7: De samenleving* van Harrie Scholtmeijer zijn een uitgave van de Stichting Ijssselacademie en kosten € 16,50 resp. € 18,- (ingenaaid, 175 resp. 190 blz.).

ISBN 978 90 6697 204 9 (De mens),

978 90 6697 205 6 (De samenleving)

EN VERDER

■ *Basisbegrippen logopedie. Articuleringsstoornissen* van John Van Borsel. Overzicht van (de oorzaken van) articulatiestoornissen en de manier waarop deze kunnen worden behandeld. Acco, € 12,80 (ingenaaid, 88 blz.). ISBN 978 90 3347 645 7

■ *Teksten schrijven. Zo doe je dat* van Tanny Dobbelaar. Waaier met aanwijzingen en tips waarmee schrijvers van zakelijke teksten stapsgewijs door het schrijfproces worden geloodst. Uitgeverij Thema, € 16,95. ISBN 978 90 5871 652 1

■ *Culinair woordenboek Engels-Nederlands* van Liesbeth Spreeuwenberg. Integrale, gebonden herdruk van dit kook- en keukenwoordenboek uit 2004. Vertaalt en verklaart 8500 woorden. Met een voorwoord van Johannes van Dam. Atlas, € 24,90. ISBN 978 90 450 1706 8

■ *Schrijven voor het beeldscherm* van Willem Hendriks. Vijfde, gewijzigde druk van deze handleiding voor het schrijven van teksten voor inter- en intranet. Sdu, € 25,95 (ingenaaid, 210 blz.). ISBN 978 90 12914 5

■ *Van abdicatie tot zetelroof. Begrippen uit het staatsrecht* van Max de Bok. Meestvoorkomende begrippen uit het staatsrecht, in alfabetische volgorde en met bijbehorende verklaringen. Deze publicatie is gratis aan te vragen of te downloaden op de site van het ministerie van Binnenlandse Zaken: www.minbzk.nl/@125338/staatsrechtelijk. ■